

cirkevný odbor

Analýza stavu debarierizácie v cirkvách a náboženských spoločnostiach na Slovensku

Bratislava 2022

Obsah

1 Úvod	3
1.1 Ciele a zdroje prieskumu	4
1.2 Základné informácie o bariérach v živote osôb zo zdravotným postihnutím	7
2 Analýza získaných údajov	10
2.1 Apoštolská cirkev na Slovensku	10
2.2 Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike	12
2.3 Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike	14
2.4 Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie	16
2.5 Cirkev bratská v Slovenskej republike	18
2.6 Cirkev československá husitská na Slovensku	20
2.7 Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v Slovenskej republike	22
2.8 Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku	24
2.9 Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť	26
2.10 Gréckokatolícka cirkev na Slovensku	28
2.11 Kresťanské zbory na Slovensku	30
2.12 Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike	32
2.13 Pravoslávna cirkev na Slovensku	34
2.14 Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku	36
2.15 Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike	38
2.16 Starokatolícka cirkev na Slovensku	43
3 Súhrnné výsledky za všetky CaNS	45
3.1 Vybrané ukazovatele fyzickej debarierizácie	45
3.2 Ukazovatele informačnej debarierizácie	47
4 Záver	48

1 Úvod

Oblasť ochrany a podpory kultúrnych práv znevýhodnených skupín obyvateľstva je dôležitou sférou pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „MKSR“). Ministerstvo sa aktívne podieľa na uplatňovaní medzinárodného Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím¹ a je sekundárnym kontaktným bodom pre jeho implementáciu. Ministerstvo taktiež plní úlohy v rámci národných strategických a koncepcných materiálov v tejto oblasti, či už v postavení gestora alebo spolupracujúceho subjektu. Finančným nástrojom určeným na podporu kultúry osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „OZP“) a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva v rámci dotačného systému ministerstva je program [Kultúra znevýhodnených skupín](#). Prostredníctvom tohto dotačného programu sú podporované projekty zamerané na odstraňovanie fyzických, mentálnych a informačných bariér vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím. Sú organizované najmä mimovládnyimi organizáciami a orgánmi územnej samosprávy, ale medzi oprávnenými žiadateľmi sú aj fyzické osoby a právnické osoby, podnikateľské subjekty a v neposlednom rade registrované cirkvi a náboženské spoločnosti so sídlom na území Slovenskej republiky (ďalej len „cirkvi a náboženské spoločnosti“ alebo „CaNS“) a právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností (ďalej len „cirkevné právnické osoby“). Podporou odstraňovania fyzických a informačných bariér prístupu veriacich so zdravotným znevýhodnením k duchovným službám je zároveň prehlbovaná zásada rovnakého prístupu a nediskriminácie OZP aj vo sfére činnosti CaNS a je zabezpečené právo slobodného náboženského vyznania aj vo vzťahu k OZP.

Pri priebežnom plnení úloh štátnej politiky v oblasti debarierizácie a prehlbovaní partnerskej spolupráce s cirkvami a náboženskými spoločnosťami vo výchovno-vzdelávacej, sociálnej a kultúrnej oblasti vyplynula potreba získať informácie o stave fyzickej a informačnej debarierizácie aj v podmienkach cirkví a náboženských spoločností.² Samotná úloha na uskutočnenie prieskumu o stave fyzickej a informačnej debarierizácie v cirkvách a náboženských spoločnostiach (ďalej len „prieskum“) vyplynula z rozpracovaného programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020-2024 na podmienky rezortu kultúry³. Jedným z nástrojov na plnenie tejto úlohy je aj príprava informatívneho materiálu o výsledkoch a zisteniach vyplývajúcich z prieskumu.

1 Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z. o prijatí Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

2 Prieskum o stave fyzickej a informačnej debarierizácie organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva bol uskutočnený v roku 2017. (https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2020/02/info_debar_all.pdf)

3 Úloha č. 47.4 (https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2019/12/Rozpracovanie_PVV_CB.pdf)

1.1 Ciele a zdroje prieskumu

Podstatnou súčasťou života každého jedinca je duchovný život. Vierovyznanie dáva človeku vyšší zmysel, pomáha rozvíjať jeho duchovnú stránku a zároveň ponúka človeku aj spoločnosť. Praktizovanie viery je taktiež základným právom každého človeka. Preto je veľmi podstatné, aby mal každý zabezpečený prístup do budov cirkví a náboženských spoločností. Ako vyplýva zo Stratégie Európskej únie pre oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, Slovenská vláda sa systematicky snaží o zamedzenie diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím. V súčasnosti je platný Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, ktorého hlavnou úlohou je dosiahnuť pokrok v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím. Preto je cieľom aj tohto prieskumu poukázať na možné bariéry zo strany cirkví a náboženských spoločností. **Nejde pritom o vyčerpávajúce štatistické zisťovanie, ale prieskum, ktorý má mapovať trendy v debarierizácii. Ide o prvý prieskum takéhoto druhu v Slovenskej republike. Taktiež treba zdôrazniť, že prieskum nezahŕňa aktivity subjektov CaNS vykonávané v oblasti charitatívnej a diakonickej služby.**

Účelom a cieľom predkladaného materiálu je poskytnutie základných informácií o výsledkoch prieskumu, ich analýza a následné hľadanie dostupných a funkčných riešení pre:

- odstránenie (alebo aspoň eliminovanie) existujúcich bariér OZP pri uplatňovaní svojho práva slobodne prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru,
- efektívnejšie nastavenie mechanizmov v dotačnom systéme ministerstva v prospech projektov CaNS zameraných na odstraňovanie bariér vo vzťahu k OZP.

Prieskum bol uskutočnený prostredníctvom webového sídla MKSR formou podrobného on-line elektronického dotazníka, ktorý bol rozposlaný zástupcom všetkých osemnástich registrovaných cirkví a náboženských spoločností v marci 2021 a prebiehal do októbra 2021. **Na prieskume sa zúčastnilo šesť registrovaných cirkví a náboženských spoločností. Novoapoštolská cirkev a Ústredný zväz židovských náboženských obcí na dotazník neodpovedali.** Analýza dát prebiehala v období november 2021 až marec 2022.

Dotazník sa skladal z dvoch sekcií otázok:

Prvá sekcia otázok sa týkala **fyzickej debarierizácie budov**. Budovy boli pritom rozdelené na tri podkategórie: administratívne, pod ktorými sa rozumie farský úrad, kancelária a pod. Ďalej išlo o bohoslužobné budovy (určené na náboženské obrady ako napríklad chrám, kostol či synagóga)

a iné budovy (určené na iné než bohoslužobné a administratívne účely, napr. pastoračné centrá, mládežnícke centrá, farské centrá a pod.). Respondenti teda vyplňali o týchto troch typoch budov nasledujúce otázky:

- 1 **Uved'te počet budov vo vlastníctve alebo v správe cirkvi/náboženskej spoločnosti.**
- 2 **Uved'te počet budov vo vlastníctve alebo v správe cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktoré sú národnou kultúrnou pamiatkou.**
- 3 **Uved'te počet budov vo vlastníctve alebo v správe cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktoré majú hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom.**
- 4 **Uved'te počet budov vo vlastníctve alebo v správe cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktoré majú parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím.**
- 5 **Uved'te počet budov vo vlastníctve alebo v správe cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktoré majú bezbariérový prístup** (napr. vstup do budovy je vhodný aj pre invalidný vozík).
- 6 **Uved'te počet budov vo vlastníctve alebo v správe cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktoré povolujú prístup asistenčným zvieratám?** Pod termínom asistenčné zviera je myslený napríklad asistenčný pes.

V súvislosti s bohoslužobnými budovami bola aj otázka, či je v bohoslužobných budovách cirkvi/náboženskej spoločnosti vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím.

Druhá sekcia otázok sa týkala **informačnej debarierizácie**. Respondenti odpovedali na nasledujúce otázky:

- 1 **Uved'te počet bohoslužieb** (napr. omše, liturgie, služby Božie a pod.) **v posunkovom jazyku pre nepočujúcich za rok.**
- 2 **Uved'te počet publikácií Vašej cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktoré sú dostupné v Braillovom písme.**

Prosím, zvol'te všetky vyhovujúce a poskytnite komentár:

- Periodické publikácie
 - Neperiodické publikácie
 - Propagačné materiály
 - Iné (uved'te aké)
- 3 **Uved'te počet publikácií Vašej cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktoré sú dostupné vo formáte prístupnom pre osoby so zrakovým postihnutím vo zvukovej podobe** (napr. audioknihy, audiočasopisy...).
 - 4 **Uved'te počet duchovných Vašej cirkvi/náboženskej spoločnosti so zdravotným postihnutím** (napr. sú zrakovo, sluchovo alebo pohybovo postihnutí: nevidiaci, nepočujúci, osoby na invalidnom vozíku).

- 5 Existuje vo Vašej cirkvi/náboženskej spoločnosti predpis/norma pre duchovných, ktorá upravuje problematiku prístupu k osobám so zdravotným postihnutím?**

Prosím, zvol'te iba jednu z nasledujúcich možností:

- Áno
- Nie

- 6 Uved'te počet zariadení, v ktorých Vaša cirkev/náboženská spoločnosť poskytuje vzdelávacie alebo sociálne služby pre osoby so zdravotným postihnutím (napr. denné stacionáre pre zdravotne postihnutých, špeciálne školy a pod.)**

- 7 Uved'te počet vzdelávacích programov, ktoré organizuje Vaša cirkev/náboženská spoločnosť pre osoby so zdravotným postihnutím (napr. prednášky, kurzy, workshopy a pod.)**

- 8 Ponúka Vaša cirkev/náboženská spoločnosť pre duchovných kurzy/štúdium posunkového jazyka?**

Prosím, zvol'te iba jednu z nasledujúcich možností:

- Áno
- Nie

- 9 Ponúka Vaša cirkev/náboženská spoločnosť pre duchovných kurzy/štúdium Braillovho písma?**

Prosím, zvol'te iba jednu z nasledujúcich možností:

- Áno
- Nie

- 10 Uved'te počet študentov vo vzdelávacích inštitúciách (napr. bohoslovecká fakulta, katolícka univerzita, gréckokatolícka teologická fakulta a pod.) Vašej cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktorí sú zdravotne postihnutí (nevidiaci, nepočujúci alebo osoby na invalidnom vozíku).**

- 11 Uved'te počet duchovných/rehoľníkov/rehoľníčok vo Vašej cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktorí/é ovládajú posunkový jazyk.**

- 12 Uved'te počet duchovných/rehoľníkov/rehoľníčok vo Vašej cirkvi/náboženskej spoločnosti, ktorí/é ovládajú Braillovo písmo.**

Posledná otázka bola otvorená, v ktorej mohli doplniť ďalšie informácie týkajúce sa tejto tematiky, či doplniť nejaké ďalšie údaje.

1.2 Základné informácie o bariérach v živote osôb so zdravotným postihnutím

Budovanie inkluzívnych cirkevných spoločenstiev si vyžaduje poznanie jednak druhov zdravotného postihnutia, ako aj typy obmedzení, pretože prirodzene duchovní, ako aj širšia verejnosť si existenciu bariér sami nemusia vždy uvedomovať.

Osoby so zdravotným postihnutím sú ľudia, ktorí majú dlhodobé a trvalé postihnutie zdravia, ktoré má vplyv na pracovný, spoločenský i súkromný život takýchto osôb. Podľa Štatistického úradu SR bolo ťažké zdravotné postihnutie priznané 433 500 obyvateľom Slovenska,⁴ čo predstavuje približne 8 % z celej populácie Slovenska. Ťažké zdravotné postihnutie je však podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov priznané len občanovi s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %. Vzhľadom na širokú škálu a typy postihnutí teda môže byť toto číslo omnoho vyššie. Podľa odhadov Svetovej zdravotníckej organizácie a Svetovej banky ide o 15 % z celkovej populácie sveta.⁵

Existujú rôzne typy zdravotného postihnutia:

- **telesné postihnutie** (poruchy pohybových orgánov, ktoré spôsobujú zníženú pohyblivosť),
- **zrakové postihnutie** (nevidiaci, slabozrakí, čiastočne nevidiaci, osoby s poruchami bipolárneho videnia),
- **sluchové postihnutie** (čiastočne alebo úplne nepočujúci),
- **chronické choroby či postihnutia** (nevyliciteľné choroby, napr. hemofília, cystická fibróza a pod.),
- **mentálne postihnutie** (znížená úroveň rozumových schopností),
- **psychické postihnutie** (choroby, ktoré postihujú citovú stránku, prežívanie a správanie),
- **kombinované zdravotné postihnutia** (napr. ľudia s mentálnym a telesným postihnutím).⁶

Samotné postihnutie nepredstavuje prekážku. Hendikepom sa však stáva v takom prípade, v ktorom existujú určité bariéry, ktoré zamedzujú týmto osobám začleniť sa do spoločnosti.

Fyzické bariéry

Bezbariérovosť budov je základnou podmienkou integrácie OZP do spoločnosti, a preto je dôležité, aby boli aj budovy cirkví a náboženských spoločností debarierizované. Zákon o územnom

4 Štatistický úrad Slovenskej republiky: *Vybrané indikátory sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím*.

1. 2. 2022. Dostupné na internete: https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/living/disabled!/ut/p/z0/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziw3wCLJycDB0NLDw8XA0cA0wDgky9Ao3cA030C7IdFQGjl-qd.

5 World Health Organization and The World Bank: *World report on disability*. Dostupné na internete: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241564182>

6 Diskriminácia.sk: Diskriminácia z dôvodu zdravotného postihnutia alebo ČO TO JE? Dostupné na internete: <http://diskriminacia.sk/zdravotne-postihnutie/vysvetlenie-pojmov/>

plánovaní a stavebnom poriadku ustanovuje, že budova prístupná širokej verejnosti musí spĺňať „*aj osobitné požiadavky na užívanie stavby osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, najmä požiadavku bezbariérovosti.*“⁷ Podobne sa touto problematikou zaoberá aj Vyhláška č. 532/2002 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.⁸ CaNS, tak ako všetky ostatné osoby a subjekty povinné na základe tejto vyhlášky, by tak mali vo svojich budovách vytvoriť podmienky vhodné aj pre OZP. Skutočnosť, že 1242 budov⁹ v správe alebo vo vlastníctve cirkví a náboženských spoločností je národnou kultúrnou pamiatkou znamená, že v prípade rekonštrukcie týchto budov je potrebné spolupracovať s pamiatkovými úradmi a obnova týchto budov je o to zložitejšia.

Dôležité je zabezpečiť bezbariérový vstup, pričom najlepším riešením je vytvoriť jeden spoločný vstup pre všetkých tak, aby OZP nemuseli mať samostatný, prípadne zadný vchod. Bezbariérový prístup by mal byť identifikovateľný aj pre osobu so zrakovou poruchou a to hmatom, prípadne sluchom. Ak sa nedá zabezpečiť vstup na úrovni pozemnej komunikácie, môžu byť použité alternatívy, ako napríklad: nájazdová rampa, šikmá schodisková plošina, zvislá zdvíhacia plošina alebo vonkajší výťah. Bezbariérový prístup by mal byť dostupný pre OZP aj bez pomoci druhej osoby. Zároveň by pred budovou pre širokú verejnosť mali byť 4 % stojísk vyhradené pre vozidlá osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu. V budovách by mali byť dostatočne široké dvere a výťahy pre osoby na invalidnom vozíku, ale tiež vodiace hmatové línie, ktoré by umožňovali lepšiu orientáciu pre osoby so zrakovým postihnutím. Dôležité je i bezbariérové hygienické zariadenie. Mnohé OZP sú taktiež odkázané na pomoc špeciálnych zvierat. Na Slovensku je podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia za asistenčné zviera oficiálne uznaný pes so špeciálnym výcvikom. Ide o vodiace, asistenčné psy a signálne psy, ktoré pomáhajú OZP pri každodenných činnostiach, najmä pri samostatnom pohybe, podávaní predmetov a bezpečnom zvládnutí prekážok v priestore.¹⁰ Podľa zákona č. 282/2002 Z. z. ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na sprevádzanie psom so špeciálnym výcvikom právo byť sprevádzaná psom so špeciálnym výcvikom na verejne prístupných miestach, pričom nie je nutné, aby tieto psy museli nosiť náhubok.¹¹

7 Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

8 Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

9 Údaj vyplývajúci z dotazníka.

10 Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

11 Zákon č. 282/2002 Z. z. ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v znení neskorších predpisov.

Informačné bariéry

Pre OZP nezostávajú problémom len fyzické bariéry na úrovni budov, ale aj bariéry v prístupe k informáciám. Pre ľudí so zrakovým postihnutím je možné prekladať publikácie do Braillovho písma, prípadne vydávať materiály vo zvukovej podobe. Veľký typ písma zasa môže uľahčiť čítanie slabozrakým a seniorom. Knihy ako aj periodické i neperiodické publikácie možno tiež sprístupňovať v elektronickej podobe, keďže technické zariadenia prispôsobené na používanie osobami so zrakovým postihnutím sú schopné previesť text do zvukovej podoby. Pre ľudí so sluchovým postihnutím je vhodné zabezpečiť sprievodné texty, či tlmočenie do slovenského posunkového jazyka. Na zreteľ treba vziať nielen fyzické postihnutie, ale aj mentálne a psychické postihnutie. Inklúzia týchto osôb vyžaduje osobitný a odborný prístup, no nápomocné je taktiež sprístupnenie informácií v zjednodušenej forme, prostredníctvom brožúr či letákov.

2 Analýza získaných údajov

2.1 Apoštolská cirkev na Slovensku

Ústredie:	Rada Apoštolskej cirkvi na Slovensku Sreznevského 2 831 03 Bratislava 3
Štatutárny orgán:	biskup (od 3. 10. 2015 Mgr. Ján Liba)
Štruktúra:	36 zborov a 20 zborových staníc
Počet duchovných:	48
Počet veriacich:	9 044 (0,166 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.acsr.sk/

Stav fyzickej debarierizácie budov v správe AC je dobrý. V dotazníku zástupcovia cirkvi uviedli, že vlastní 25 administratívnych budov. Všetky tieto budovy povoľujú vstup asistenčným zvieratám. Väčšina administratívnych budov má bezbariérový prístup a hygienické zariadenia s bezbariérovým vstupom. Až 80 % administratívnych budov má pre osoby so zdravotným postihnutím zabezpečené parkovacie miesto. Podobne sú na tom aj bohoslužobné budovy. AC na Slovensku vlastní 25 bohoslužobných budov, z ktorých ani jedna nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Všetky bohoslužobné budovy majú bezbariérový prístup. Vo väčšine budov sa nachádza hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom a vstup je povolený aj asistenčným zvieratám. V bohoslužobných budovách má AC vyhradený priestor pre osoby so zdravotným postihnutím. AC okrem bohoslužobných a administratívnych budov nevlastní žiadne iné budovy.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%
Celkový počet	25	100	25	100
Národná kultúrna pamiatka	0	0	0	0
Parkovacie miesto	20	80	20	80
Bezbariérový prístup	23	92	25	100
Bezbariérové WC	23	92	23	92
Asistenčné zviera	25	100	23	92

AC neorganizuje bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku. Zároveň nevydáva žiadne periodické ani neperiodické publikácie, ako ani žiadne propagačné materiály v Braillovom písme. V Braillovom písme je dostupná Biblia a 100 publikácií AC je dostupných v zvukovej podobe pre osoby so zrakovým postihnutím. AC sa snaží zlepšovať situáciu osôb so zdravotným postihnutím aj prostredníctvom vzdelávacích aktivít. V desiatich budovách AC poskytuje vzdelávacie alebo sociálne služby pre osoby so zdravotným postihnutím. Dva vzdelávacie programy cirkvi sú priamo určené pre osoby so zdravotným znevýhodnením a v súčasnosti majú vo vzdelávacích inštitúciách dvoch študentov so zdravotným znevýhodnením. AC má 48 duchovných, no vo svojich radoch nemá žiadneho duchovného so zdravotným postihnutím a pre svojich duchovných neorganizuje kurzy slovenského posunkového jazyka ani štúdium Braillovo písma. Zo všetkých duchovných jeden ovláda slovenský posunkový jazyk a jeden ovláda Braillovo písmo.

AC v dotazníku uviedla, že ich bohoslužby navštevujú osoby s poruchami zmyslových funkcií a oslabením pohybového aparátu a cirkev sa pre nich snaží vytvoriť čo najlepšie podmienky na pobyt, pohyb a spoluúčasť na bohoslužbách. *„K osobám so zdravotným postihnutím sa snažíme pristupovať citlivo a zapájať ich do spoločnosti.“*

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	10
Publikácie v zvukovej podobe	100
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	2
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	10
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	1
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	1
Duchovní so zdravotným postihnutím	0
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	2

2.2 Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike

Ústredie:	Národná duchovná rada bahájev v SR Sládkovičova 11 811 06 Bratislava
Štatutárny orgán:	Národná duchovná rada bahájev v SR, ktorá má 9 členov
Štruktúra:	4 spoločenstvá
Počet duchovných:	0
Počet veriacich:	311 (0,006 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.bahai.sk/

BS má vo vlastníctve iba jednu administratívnu budovu, ktorá nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Táto budova nemá bezbariérový prístup a nenachádzajú sa v nej hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom. Podobne pred budovou nie je vyhradené parkovacie miesto pre osoby so zdravotným postihnutím. Do tejto budovy je však povolený vstup s asistenčnými zvieratami. Podobne je v správe náboženskej spoločnosti iba jedna bohoslužobná budova, ktorá rovnako ako administratívna budova nemá bezbariérový prístup, hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom ani parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Vstup asistenčným zvieratám je povolený. V tejto budove nie je vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím. Ďalšie budovy BS nemá.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%
Celkový počet	1	100	1	100
Národná kultúrna pamiatka	0	0	0	0
Parkovacie miesto	0	0	0	0
Bezbariérový prístup	0	0	0	0
Bezbariérové WC	0	0	0	0
Asistenčné zviera	1	100	1	100

V oblasti informačnej debarierizácie má BS priestor pre rozvoj. Spoločenstvo nemá vnútorný predpis upravujúci problematiku prístupu k osobám so zdravotným postihnutím. V súčasnosti sa v priebehu roka nekonajú žiadne obrady v posunkovom jazyku pre nepočujúcich. Podobne nemajú žiadne publikácie dostupné vo zvukovom formáte pre osoby so zrakovým postihnutím. Táto náboženská spoločnosť neposkytuje vzdelávacie programy pre osoby

so zdravotným postihnutím. V odpovediach nebolo uvedené, či BS vydáva periodické alebo neperiodické publikácie, propagačné materiály v Braillovom písme.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	0
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	0
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

2.3 Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike

Ústredie:	Rada cirkvi Súľovská 2 821 05 Bratislava
Štatutárny orgán:	Rada cirkvi (od 1. 6. 2018 predseda Mgr. Benjamin Uhrin, Th.D., podpredseda Bc. Zoltán Kakaš)
Štruktúra:	26 cirkevných zborov
Počet duchovných:	39
Počet veriacich:	3 883 (0,071 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.baptist.sk/

BJB má v súčasnosti vo vlastníctve alebo v správe 16 administratívnych budov, pričom ani jedna nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Iba 18 % z týchto budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom má 37 % budov a bezbariérový prístup má 7 budov, čo predstavuje 44 %. Asistenčným zvieratám je vstup povolený do 62 % budov. Bohoslužobných budov má BJB 28, pričom žiadna z bohoslužobných budov nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Malé percento z nich má parkovacie miesto pre osoby so zdravotným postihnutím. V siedmich budovách (25 %) sa nachádza hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom. Do menej ako polovice (43 %) je povolený vstup s asistenčným psom a presne polovica budov má bezbariérový vstup. V dvoch bohoslužobných budovách je špeciálne vyhradený priestor pre osoby so zdravotným postihnutím. BJB v dotazníku uviedla, že spravuje alebo vlastní 17 budov, ktoré slúžia na iné ako administratívne a bohoslužobné účely. Dve z týchto budov majú parkovacie miesto (11 %) a štyri budovy (23 %) majú aj bezbariérové hygienické zariadenie pre osoby so zdravotným postihnutím. Viac ako v štvrtine budov je umožnený bezbariérový prístup a vo viac ako polovici budov má vstup povolený aj asistenčný pes.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%	Iné	%
Celkový počet	16	100	28	100	17	100
Národná kultúrna pamiatka	0	0	0	0	0	0
Bezbariérový prístup	7	43,8	14	50	5	29,4
Parkovacie miesto	3	18,8	4	14,3	2	11,8
Bezbariérové WC	6	37,5	7	25	4	23,5
Asistenčné zviera	10	62,5	12	42,9	10	58,8

V BJB neexistuje vnútorný predpis pre duchovných, ktorý upravuje problematiku prístupu k osobám so zdravotným postihnutím. V súčasnosti nemajú žiadne bohoslužby vedené v slovenskom posunkovom jazyku. Podobne nevydávajú žiadne periodické ani neperiodické publikácie a ani žiadne propagačné materiály v Braillovom písme. Doteraz BJB vydala dve publikácie, ktoré sú dostupné v zvukovom formáte prístupnom pre osoby so zrakovým postihnutím. V dvoch zariadeniach sú poskytované vzdelávacie alebo sociálne služby pre osoby so zdravotným postihnutím. BJB neorganizuje vzdelávacie programy špeciálne pre osoby so zdravotným postihnutím. V BJB v súčasnosti figurujú štyria duchovní, ktorí sú zdravotne postihnutí. Momentálne nemajú študentov ich vzdelávacej inštitúcie, ktorí by boli zdravotne postihnutí. Žiadni duchovní neovládajú Braillovo písmo či slovenský posunkový jazyk. Zároveň BJB pre svojich duchovných neorganizuje kurzy Braillovho písma či slovenského posunkového jazyka.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	2
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	2
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	4
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

BJB si uvedomuje priestor na zlepšenia či už fyzickej, ale aj informačnej debarierizácie. Už samotné vyplňanie dotazníka bolo pre zástupcov BJB podnetom na zamyslenie. Sami sa vyjadrili, že budú „o týchto veciach hovoriť s Radou cirkvi a následne na Konferencii delegátov zborov Bratskej jednoty baptistov (najvyšší orgán Bratskej jednoty baptistov) sa budeme snažiť motivovať jednotlivé zbory k tomu, aby urobili kroky smerom k debarierizácii.“

2.4 Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie

Ústredie:	Slovenské združenie Cablkova 3 821 04 Bratislava 2
Štatutárny orgán:	predseda združenia (od 26. 5. 2019 František Kolesár, B.Th.), tajomník združenia (Daniel Márfoldi B.A.) a hospodár združenia (Samuel Ondrušek, M.A.)
Štruktúra:	43 cirkevných zborov
Počet duchovných:	25
Počet veriacich:	3 001 (0,055 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.casd.sk/

Stav fyzickej debarierizácie budov vo vlastníctve alebo správe CASD je na dobrej úrovni. Cirkev vlastní 18 administratívnych budov, z ktorých je jedna budova zároveň aj národnou kultúrnou pamiatkou. Všetky budovy majú bezbariérový prístup, hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom a do všetkých budov majú povolený prístup asistenčné zvieratá. Dve budovy majú parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. V správe alebo vlastníctve cirkvi je aj 36 bohoslužobných budov, z čoho jedna budova je zároveň i národná kultúrna pamiatka. Do všetkých budov majú povolený prístup asistenčné zvieratá. Polovica z týchto budov má bezbariérový vstup a hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom. Dve budovy majú vyhradené parkovacie miesta pre osoby so zdravotným postihnutím a v bohoslužobných budovách nie je vyhradený špeciálny priestor pre takéto osoby. Cirkev vlastní tiež štyri budovy určené na iné než bohoslužobné či administratívne účely. Ani jedna z týchto budov nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Tieto budovy nemajú bezbariérový vstup a nenachádzajú sa v nich hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom. Jedna z budov určených na iné účely má parkovisko vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Do všetkých budov má povolený prístup aj asistenčné zviera. V budovách bez bezbariérového prístupu sú však duchovní ochotní pomôcť. V dotazníku uviedli, že: „v prípade potreby môžeme zabezpečiť pomoc pri vstupe, orientácii a presune v priestoroch, nespĺňajúce kritériá bezbariérovosti. V prípade sluchovo a zrakovo postihnutých vieme vyjsť v ústrety.“

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%	Iné	%
Celkový počet	18	100	36	100	4	100
Národná kultúrna pamiatka	1	5,6	1	2,8	0	0
Bezbariérový prístup	18	100	18	50	0	0
Parkovacie miesto	2	11,1	2	5,6	1	25
Bezbariérové WC	18	100	18	50	0	0
Asistenčné zvierá	18	100	36	100	4	100

Česko-Slovenská únia CASD vydala publikáciu *Človek s handicapom v kresťanskom spoločenstve*. Ide o súbor rád pre prácu s veriacimi so zdravotným postihnutím, ktorý dostal každý jeden zbor, kazatelia ako aj starší zborov CASD. Cirkev nemá žiadnu bohoslužbu v slovenskom posunkovom jazyku. Podobne nevydáva publikácie v Braillovom písme, no 25 publikácií cirkvi je prístupných v zvukovej podobe dostupnej pre zrakovo postihnutých. Cirkev neorganizuje vzdelávací program pre osoby so zdravotným postihnutím. Organizuje však kurzy slovenského posunkového jazyka pre duchovných. Kurzy Braillovho písma zatiaľ neposkytuje. Slovenský posunkový jazyk alebo Braillovo písmo neovláda žiaden duchovný cirkvi. V CASD v súčasnosti pôsobí jeden duchovný so zdravotným postihnutím a vo vzdelávacích inštitúciách cirkvi neštuduje ani jedna osoba so zdravotným postihnutím.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	25
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	1
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

2.5 Cirkev bratská v Slovenskej republike

Ústredie:	Rada Cirkvi bratskej v SR Cukrová 14 811 08 Bratislava
Štatutárny orgán:	predseda (od 1. 6. 2015 Ing. Štefan Evin), podpredseda (ThDr. Ing. Ján Henžel, PhD.)
Štruktúra:	20 cirkevných zborov
Počet duchovných:	41
Počet veriacich:	3 440 (0,063 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.cb.sk/

CB v súčasnosti vlastní alebo spravuje 14 bohoslužobných budov a nevlastní žiadne administratívne alebo ďalšie budovy. Ani jedna z budov nie je aj národnou kultúrnou pamiatkou. Jedna z budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Tri z týchto budov majú bezbariérový vstup a hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom. Do všetkých budov je povolený vstup asistenčným psom.

Budovy	Bohoslužobné	%
Celkový počet	14	100
Národná kultúrna pamiatka	0	0
Bezbariérový prístup	3	21,4
Parkovacie miesto	1	7,1
Bezbariérové WC	3	21,4
Asistenčné zviera	14	100

CB nemá vnútorný predpis pre duchovných, ktorý by sa zaoberal problematikou prístupu k osobám so zdravotným postihnutím. V sledovanom období CB organizovala 4 bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku. CB nevydáva publikácie v Braillovom a ani zvukovom formáte, ktorý by bol prístupný pre osoby so zrakovým znevýhodnením. Cirkev pre svojich duchovných neorganizuje kurzy Braillovoho písma alebo slovenského posunkového jazyka. V súčasnosti pôsobí v cirkvi jeden duchovný, ktorý ovláda Braillovo písmo a jeden duchovný, ktorý ovláda slovenský posunkový jazyk. V troch zariadeniach CB je poskytovaná vzdelávacia alebo sociálna služba pre osoby

so zdravotným postihnutím. V cirkvi pôsobí jeden duchovný so zdravotným postihnutím a v cirkevnej vzdelávacej inštitúcii neštuduje žiadny takýto študent.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	4
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	0
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	3
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	1
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	1
Duchovní so zdravotným postihnutím	2
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

2.6 Cirkev československá husitská na Slovensku

Ústredie:	Diecézna rada Jozefská 8 811 06 Bratislava
Štatutárny orgán:	biskup (od 6. 5. 2007 ThDr. Jan Hradil, Th.D.)
Štruktúra:	3 náboženské obce
Počet duchovných:	5
Počet veriacich:	581 (0,011 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.ccsk.cz/

CČSH vlastní dve administratívne budovy, pričom jedna je zároveň i národnou kultúrnou pamiatkou. Ani jedna z týchto budov nemá parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím a do budov nemôžu vstupovať asistenčné zvieratá. Bezbariérový prístup i hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom má jedna budova. Podobne cirkev vlastní aj dve bohoslužobné budovy, pričom jedna budova je národnou kultúrnou pamiatkou. Podobne ako pri administratívnych budovách, bohoslužobné budovy nemajú parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím a v budovách nie je povolený vstup asistenčným zvieratám. V budovách nie je vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím. Bezbariérový prístup má jedna budova a jedna bohoslužobná budova má hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom. CČSH vlastní jednu budovu určenú na iné než administratívne a bohoslužobné účely, ktorá je zároveň aj národnou kultúrnou pamiatkou. Pred budovou nie je vyhradené parkovacie miesto pre osoby so zdravotným postihnutím a do budovy nie je umožnený vstup osobám s asistenčnými zvieratami. Do budovy je ale umožnený bezbariérový prístup a nachádza sa v ňom hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%	Iné	%
Celkový počet	2	100	2	100	1	100
Národná kultúrna pamiatka	1	50	1	50	1	100
Bezbariérový prístup	1	50	1	50	1	100
Parkovacie miesto	0	0	0	0	0	0
Bezbariérové WC	1	50	1	50	1	100
Asistenčné zviera	0	0	0	0	0	0

CČSH nemá vnútorný predpis upravujúci problematiku prístupu duchovných k osobám so zdravotným postihnutím. Počas roka sa nekonajú bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku a cirkev nevydáva publikácie v Braillovom písme. Dve publikácie tejto cirkvi sú dostupné v zvukovej podobe, ktorá je prístupná pre osoby so zrakovým postihnutím. CČSH neorganizuje špeciálne vzdelávacie programy pre osoby so zdravotným postihnutím. V CČSH v súčasnosti pôsobí jeden duchovný so zdravotným postihnutím a vo vzdelávacej inštitúcii cirkvi neštuduje osoba so zdravotným postihnutím. Duchovní tejto cirkvi neovládajú Braillovo písmo a ani slovenský posunkový jazyk, a cirkev neorganizuje takéto kurzy.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	2
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	1
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

2.7 Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v Slovenskej republike

Ústredie:	Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v SR Lazaretská 12 811 08 Bratislava
Štatutárny orgán:	riaditeľ (od 14. 1. 2011 Robert Hans van Dalen)
Štruktúra:	5 kongregácií
Počet duchovných:	48
Počet veriacich:	377 (0,007 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.cirkevjezisakrista.org/

CJKSND má jednu administratívnu budovu, ktorá nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Táto budova má bezbariérový prístup, parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím, hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom a povoľuje prístup asistenčným zvieratám. Cirkev vlastní tri bohoslužobné budovy a ani jedna z budov nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Všetky tri budovy majú parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj bezbariérový prístup a je do nich povolený vstup s asistenčnými zvieratami. Dve budovy majú hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom. V bohoslužobných budovách sú vyhradené miesta pre ľudí so zdravotným postihnutím. Cirkev nemá žiadne ďalšie iné budovy.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%
Celkový počet	1	100	3	100
Národná kultúrna pamiatka	0	0	0	0
Bezbariérový prístup	1	100	3	100
Parkovacie miesto	1	100	3	100
Bezbariérové WC	1	100	2	66,7
Asistenčné zviera	1	100	3	100

CJKSND má vnútorný predpis upravujúci problematiku prístupu duchovných k osobám so zdravotným postihnutím. Vyдалa 12 publikácií dostupných v zvukovej podobe pre osoby so zrakovým postihnutím. Nevydáva slovenskú literatúru v Braillovom písme. V súčasnosti neorganizuje kurzy venované špeciálne pre osoby so zdravotným postihnutím. Pre duchovných taktiež neposkytuje kurzy Braillovoho písma či slovenského posunkového jazyka. V cirkvi nepôsobí ani jeden duchovný, ktorý by ovládal Braillovo písmo či slovenský posunkový jazyk. Podobne

nemajú žiadneho duchovného, ktorý by mal určité zdravotné postihnutie a v súčasnosti vo vzdelávacích inštitúciách cirkvi na Slovensku neštuduje žiadny študent so zdravotným postihnutím.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	12
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	0
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

2.8 Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku

Ústredie:	Generálny biskupský úrad ECAV Palisády 46, P. O. Box 289 811 06 Bratislava 1
Štatutárny orgán:	predsedníctvo: generálny biskup (od 8. 12. 2018 Mgr. Ivan El'ko) a zástupkyňa generálneho dozorca (od 3. 7. 2021 Ing. Renáta Vinczeová)
Štruktúra:	2 dištrikty, 14 seniorátov a 312 cirkevných zborov
Počet duchovných:	348
Počet veriacich:	286 907 (5,265 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.ecav.sk/

ECAV má 181 administratívnych budov, z toho 48 z nich je národnou kultúrnou pamiatkou. 23 budov má parkovacie miesto určené pre osoby so zdravotným postihnutím, 41 bezbariérové hygienické zariadenia a 55 budov má bezbariérový prístup. Do väčšiny administratívnych budov majú povolený vstup aj asistenčné zvieratá. Cirkev vlastní alebo má v správe 307 bohoslužobných budov, z ktorých takmer jedna tretina je národnou kultúrnou pamiatkou. 30 z týchto budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím a 55 budov má bezbariérové hygienické zariadenia. Takmer jedna tretina budov má bezbariérový prístup a do viac ako polovice budov majú vstup povolené aj asistenčné zvieratá. V bohoslužobných budovách cirkvi je vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím. Cirkev vlastní 97 budov, ktoré sú určené na iné než administratívne alebo bohoslužobné účely. 15 z týchto budov je zároveň národnou kultúrnou pamiatkou. 14 z týchto budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Takmer jedna tretina budov má bezbariérové hygienické zariadenia a bezbariérový prístup. Do polovice je povolený vstup osobám s asistenčným zvieratkom.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%	Iné	%
Celkový počet	181	100	307	100	97	100
Národná kultúrna pamiatka	48	26,5	90	29,3	15	15,5
Bezbariérový prístup	55	30,4	119	38,8	28	28,9
Parkovacie miesto	23	12,7	30	9,8	14	14,4
Bezbariérové WC	41	22,7	55	17,9	25	25,8
Asistenčné zviera	117	64,6	162	52,8	45	46,4

ECAV nemá vnútorný predpis, ktorý by sa zaoberal problematikou prístupu k osobám so zdravotným postihnutím. V priebehu roka cirkev nemá bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku. V dotazníku bolo uvedené, že v Braillovom písme vyšla jedna neperiodická publikácia a 10 publikácií vyšlo v zvukovej podobe pre osoby so zrakovým postihnutím. Cirkev má dve zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím, no neorganizuje vzdelávacie programy vyhradené špeciálne pre zdravotne postihnutých. Jeden duchovný cirkvi ovláda Braillovo písmo, a jeden duchovný ovláda slovenský posunkový jazyk. V ECAV pôsobí 11 duchovných so zdravotným postihnutím a v cirkevnej vzdelávacej inštitúcii študuje 7 študentov so zdravotným postihnutím.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	1
Publikácie v zvukovej podobe	10
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	2
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	1
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	1
Duchovní so zdravotným postihnutím	11
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	7

2.9 Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť

Ústredie:	Rada Slovenskej oblasti Panenská 10 811 03 Bratislava 1
Štatutárny orgán:	superintendent (od 1. 6. 2018 Mgr. Štefan Rendoš), podpredsedníčka (od 1. 7. 2018 Mgr. Gabriella Kopas, PhD.)
Štruktúra:	7 farností
Počet duchovných:	26
Počet veriacich:	3 018 (0,055 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.umc.sk/

ECM má v súčasnosti v správe alebo vo vlastníctve 8 budov, ktoré prevažne slúžia aj ako fary a zároveň aj ako bohoslužobné budovy. Z nich dve sú národnou kultúrnou pamiatkou. Žiadna z týchto budov nemá parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím a ani jedna budova nemá hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom. Dve budovy majú bezbariérový prístup a do všetkých budov je povolený prístup aj asistenčným zvieratám. V dotazníku nebolo uvedené, či je v bohoslužobných budovách vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím.

Budovy	Bohoslužobné	%
Celkový počet	8	100
Národná kultúrna pamiatka	2	25
Bezbariérový prístup	2	25
Parkovacie miesto	0	0
Bezbariérové WC	0	0
Asistenčné zviera	8	100

ECM v dotazníku neuviedla, či má vnútorný predpis, ktorý upravuje problematiku prístupu k osobám so zdravotným postihnutím. ECM neuviedla publikácie v Braillovom písme alebo vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých. V súčasnosti počas roka neorganizuje bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku. Podobne nevydáva publikácie v zvukovej podobe prístupnej pre osoby so zrakovým postihnutím. Cirkev nemá zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím. ECM pre svojich duchovných neorganizuje kurzy slovenského posunkového jazyka

alebo Braillovho písma. Žiadny duchovný neovláda slovenský posunkový jazyk, no jeden duchovný ovláda Braillovho písmo. V súčasnosti vo vzdelávacej inštitúcii cirkvi neštuduje žiadny študent so zdravotným postihnutím a v cirkvi pôsobí jeden duchovný, ktorý má zdravotné postihnutie.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	0
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	1
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	1
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

2.10 Gréckokatolícka cirkev na Slovensku

Ústredie:	Rada hierarchov Prešovskej metropolie Hlavná 1, P. O. Box 135 081 35 Prešov
Štatutárny orgán:	metropolita (prešovský arcibiskup metropolita a predseda Rady hierarchov) - za Gréckokatolícke Arcibiskupstvo Prešov prešovský arcibiskup metropolita a predseda Rady hierarchov a protosynkel - za Gréckokatolícku eparchiu Košice košický eparcha (od 24. 6. 2021 Mons. prof. ICODr. Cyril VASIL SJ, PhD., arcibiskup - košický eparchiálny biskup) a protosynkel - za Gréckokatolícku cirkev, eparchiu Bratislava bratislavský eparcha (od 9. 3. 2008 Mons. Mgr. Peter RUSNÁK, bratislavský eparchiálny biskup) a protosynkel
Štruktúra:	3 eparchie, 275 farností
Počet duchovných:	465
Počet veriacich:	218 235 (4,005 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.grkatpo.sk/

GKC vlastní 251 administratívnych budov z toho 5 je národnou kultúrnou pamiatkou. V 26 budovách sa nachádza hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom a 39 budov má zabezpečený bezbariérový vstup. V 19 budovách je parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. V 6 budovách je povolený vstup asistenčným zvieratám. Na Slovensku sa nachádza 608 gréckokatolíckych bohoslužobných budov, z toho 209 budov je zároveň národnou kultúrnou pamiatkou. Hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom má 36 z nich. Parkovacie miesto pre osoby so zdravotným postihnutím má zabezpečených 32 bohoslužobných budov. Bezbariérový prístup je v 184 bohoslužobných budovách. Do sakrálnych priestorov nie je sprístupnený vstup asistenčným zvieratám. V bohoslužobných budovách nemajú vyhradený priestor pre osoby so zdravotným postihnutím. Okrem týchto budov je v správe alebo vlastníctve GKC 33 budov určených na iné než bohoslužobné alebo administratívne budovy, pričom to nie sú národné kultúrne pamiatky. 10 z týchto budov má hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom a 6

budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Takmer polovica z týchto budov má zabezpečený bezbariérový vstup. Do budov nemajú prístup asistenčné zvieratá.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%	Iné	%
Celkový počet	251	100	608	100	33	100
Národná kultúrna pamiatka	5	2	209	34,38	0	0
Bezbariérový prístup	39	15,5	184	30,3	16	48,48
Parkovacie miesto	19	7,6	32	5,3	6	18,18
Bezbariérové WC	26	10,4	36	5,9	10	30,3
Asistenčné zviera	6	2,4	0	0	0	0

Cirkev v súčasnosti nemá vnútorný predpis upravujúci prístup duchovných k osobám so zdravotným postihnutím. Počas roka sa nekonajú bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku. Publikácie cirkvi nie sú dostupné v Braillovom písme ani v zvukovom formáte pre zrakovo postihnutých. Cirkev pre svojich duchovných neorganizuje kurzy slovenského posunkového jazyka a Braillovho písma, ani vzdelávacie programy venované OZP. Cirkev má v súčasnosti jedno zariadenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Žiadny duchovný neovláda Braillovo písmo. Päť kňazov cirkvi ovláda slovenský posunkový jazyk. V GKC pôsobia dvaja duchovní so zdravotným postihnutím a vo vzdelávacej inštitúcii študujú traja študenti so zdravotným postihnutím.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	0
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	1
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	5
Duchovní so zdravotným postihnutím	2
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	5

2.11 Kresťanské zbory na Slovensku

Ústredie:	Kresťanské zbory na Slovensku Tehelná 22 831 03 Bratislava
Štatutárny orgán:	štatutárny zástupca Peter Duban od 10. 11. 2021, štatutárny zástupca Ing. Vladimír Azor od 14. 10. 2006
Štruktúra:	20 zborov
Počet duchovných:	59
Počet veriacich:	18 553 (0,340 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.krestanskezbory.sk/

Kresťanské zbory vlastnia 12 bohoslužobných budov a žiadne administratívne či iné budovy. Jedna budova je zároveň aj národnou kultúrnou pamiatkou. Bezbariérový prístup ako aj hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom majú zabezpečené štyri budovy. Žiadna z týchto budov nemá parkovacie miesto a nepovoľuje vstup asistenčným zvieratám. V bohoslužobných budovách nie je vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím.

Budovy	Bohoslužobné	%
Celkový počet	12	100
Národná kultúrna pamiatka	1	8,3
Bezbariérový prístup	4	33,3
Parkovacie miesto	0	0
Bezbariérové WC	4	33,3
Asistenčné zviera	0	0

KZ nemá predpis upravujúci vzťah a prístup duchovných k zdravotne postihnutým osobám. V priebehu roka neorganizuje bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku, nevydáva publikácie v Braillovom písme alebo v zvukovom formáte prístupnom pre osoby so zrakovým postihnutím. Žiadne zariadenie ani vzdelávací program KZ sa nevenuje špecificky osobám so zdravotným postihnutím. V súčasnosti nie sú organizované kurzy Braillovho písma či slovenského posunkového jazyka a žiadny z duchovných ich neovláda. Žiadny duchovný a žiaden študent KZ nie je zdravotne postihnutý.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	0
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	0
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

Predstavitelia KZ deklarovali snahu o zlepšenie situácie. V dotazníku uviedli, že aj keď sú ich budovy staršie, budú sa usilovať, aby boli prístupné zdravotne postihnutým. Podobne sa vyjadrili, že *„ak budeme mať poslucháčov zrakovo postihnutých, budeme situáciu riešiť.“*

2.12 Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike

Ústredie:	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v SR Pekná cesta 17 831 52 Bratislava 34
Štatutárny orgán:	výbor (Peter Hamadej koordinátor od 24. 2. 2011, Magnus Kenneth Oliver Aronsson člen výboru krajiny od 14. 9. 2020, Jaroslav Kotek člen výboru krajiny od 24. 2. 2011, Jaroslav Sekela člen výboru krajiny od 17. 4. 2014, Pavel Sommr člen výboru krajiny od 10. 1. 2013)
Štruktúra:	133 zborov
Počet duchovných:	1 090
Počet veriacich:	16 416 (0,301 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://jw.org/sk

NSJS vlastní jednu administratívnu budovu, ktorá nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Táto budova má bezbariérový prístup, parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom. Do budovy je umožnený vstup aj asistenčným zvieratám. NSJS má 71 bohoslužobných budov, z toho ani jedna nie je národnou kultúrnou pamiatkou. 7 z týchto budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Väčšina bohoslužobných budov má bezbariérový prístup a hygienické zariadenia s bezbariérovým vstupom. Do všetkých bohoslužobných budov majú povolený vstup aj asistenčné zvieratá. V bohoslužobných budovách nie je vyhradený špeciálny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím. Náboženská spoločnosť nemá žiadne ďalšie budovy.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%
Celkový počet	1	100	71	100
Národná kultúrna pamiatka	0	0	0	0
Parkovacie miesto	1	100	7	9,86
Bezbariérový prístup	1	100	51	71,83
Bezbariérové WC	1	100	51	71,83
Asistenčné zviera	1	100	71	100

NSJS nemá vnútorný predpis upravujúci problematiku prístupu k osobám so zdravotným postihnutím. NSJS v priebehu roka organizovala 514 bohoslužieb v slovenskom posunkovom

jazyku. Zároveň vydala periodickú publikáciu, deväť neperiodických publikácií a štyri propagačné materiály v Braillovom písme. 44 publikácií je dostupných aj v zvukovej podobe. NSJS poskytuje kurzy slovenského posunkového jazyka pre duchovných, neorganizuje však kurzy Braillovho písma a ani programy špeciálne pre osoby so zdravotným postihnutím. 177 duchovných NSJS ovláda slovenský posunkový jazyk a traja Braillovo písmo. V súčasnosti v ich vzdelávacích inštitúciách nepôsobí ani jeden zdravotne postihnutý študent. Počet duchovných so zdravotným postihnutím neevidujú.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	514
Publikácie v Braillovom písme	14
Publikácie v zvukovej podobe	44
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	3
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	177
Duchovní so zdravotným postihnutím	0
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

2.13 Pravoslávna cirkev na Slovensku

Ústredie:	Metropolitná rada Bajerova 8 080 01 Prešov
Štatutárny orgán:	Jeho Blaženosť Rastislav, arcibiskup prešovský, metropolita českých krajín a Slovenska
Štruktúra:	2 eparchie, 280 cirkevných obcí
Počet duchovných:	128
Počet veriacich:	50 677 (0,930 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.orthodox.sk/

PC v súčasnosti vlastní 82 administratívnych budov, pričom ani jedna nie je národnou kultúrnou pamiatkou. 1 z týchto budov má bezbariérový prístup, 4 budovy majú parkovacie miesto pre OZP a 6 budov je vybavených bezbariérovým hygienickým zariadením. 18 z týchto budov povoľuje vstup aj asistenčným zvieratám. Cirkev vlastní 254 bohoslužobných budov, pričom päť z nich je národnou kultúrnou pamiatkou. 6 budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím a 4 budovy majú hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom. Bezbariérový vstup do budovy má viac ako polovica bohoslužobných budov. Do bohoslužobných budov nemajú prístup asistenčné zvieratá. Zatiaľ čo Prešovská pravoslávna eparchia v dotazníku uviedla, že v bohoslužobných budovách nemá vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím, Michalovsko-košická pravoslávna eparchia uviedla, že vo svojich bohoslužobných priestoroch takéto miesto má. Okrem bohoslužobných a administratívnych budov vlastní PC aj 6 budov určených na iné účely. Z nich ani jedna nie je národnou kultúrnou pamiatkou. V jednej budove je parkovacie miesto určené pre osoby so zdravotným postihnutím. Podobne je v jednej budove hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom. Jedna budova povoľuje vstup aj osobám s asistenčnými zvieratami. Polovica z týchto budov má zabezpečený aj bezbariérový vstup.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%	Iné	%
Celkový počet	82	100	254	100	6	100
Národná kultúrna pamiatka	0	0	5	1,97	0	0
Parkovacie miesto	4	4,88	6	2,36	1	16,67
Bezbariérový prístup	1	1,22	166	65,35	3	50
Bezbariérové WC	6	7,32	4	1,57	1	16,67
Asistenčné zvieratá	18	21,95	0	0	1	16,67

V PC v súčasnosti neexistuje predpis, ktorý by upravoval prístup duchovných k osobám so zdravotným postihnutím. Cirkev nevydáva publikácie v Braillovom písme a ani v zvukovej podobe prístupnej pre osoby so zrakovým postihnutím. Neorganizuje bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku. Dve zariadenia PC sú určené pre osoby so zdravotným postihnutím. PC organizuje tri vzdelávacie programy pre osoby so zdravotným postihnutím. V cirkvi nepôsobí žiadny duchovný, ktorý by ovládal Braillovo písmo alebo slovenský posunkový jazyk a cirkev takéto kurzy neorganizuje. Dvaja duchovní a traja študenti študujúci vo vzdelávacej inštitúcii majú zdravotné postihnutie.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	0
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	3
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	2
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	2
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	3

2.14 Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku

Ústredie:	Predsedníctvo synody Jókaiho 34 945 01 Komárno
Štatutárny orgán:	biskup (od 1. 1. 2021 Mgr. Róbert Géresi) a generálny kurátor (od 1. 1. 2021 Ing. Ferenc Porubán)
Štruktúra:	9 seniorátov, 187 cirkevných zborov
Počet duchovných:	202
Počet veriacich:	85 271 (1,565 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.reformata.sk/

RefKC v súčasnosti vlastní 304 administratívnych budov, pričom 15 z nich sú národnou kultúrnou pamiatkou. 14 budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Bezbariérový prístup má 31 z nich a hygienické zariadenie s bezbariérovým prístupom má 25 budov. Do viac ako polovice týchto bodov majú povolený vstup aj asistenčné zvieratá. Cirkev tiež vlastní 298 bohoslužobných budov, z nich 200 je národnou kultúrnou pamiatkou. 5 z týchto bodov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným znevýhodnením a 10 z nich má bezbariérové hygienické zariadenia. 20 bohoslužobných budov má bezbariérový prístup. Do väčšiny týchto budov majú povolený vstup asistenčné zvieratá. V bohoslužobných budovách RefKC nie je vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím. V poznámke k dotazníku predstavitelia cirkvi uviedli, že údaje týkajúce sa počtu budov sú vyplňované odhadom, keďže v rámci cirkvi takýto prieskum nebol vykonaný.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%
Celkový počet	304	100	298	100
Národná kultúrna pamiatka	15	4,93	200	67,11
Parkovacie miesto	14	4,61	5	1,68
Bezbariérový prístup	31	10,2	20	6,71
Bezbariérové WC	25	8,22	10	3,36
Asistenčné zviera	180	59,21	150	50,34

RefKC nemá predpis upravujúci prístup duchovných k osobám so zdravotným postihnutím. Počas roka cirkev neorganizuje bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku. V dotazníku nebolo

uvedené, či vydáva publikácie v Braillovom písme alebo v zvukovej podobe prístupnej pre osoby so zrakovým postihnutím. Cirkev vlastní dve zariadenia, v ktorých poskytuje sociálne alebo vzdelávacie služby pre osoby so zdravotným postihnutím. V súčasnosti neorganizuje vzdelávacie programy špecificky určené pre osoby so zdravotným postihnutím. Cirkev neorganizuje kurzy slovenského posunkového jazyka či Braillovho písma. Jeden duchovný cirkvi ovláda Braillovo písmo. Podobne v RefKC pôsobí jeden duchovný so zdravotným postihnutím. Vo vzdelávacích inštitúciách RefKC neštuduje ani jeden študent so zdravotným postihnutím.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	0
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	2
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	1
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	1
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

2.15 Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike

Ústredie: Konferencia biskupov Slovenska
Kapitulská 11, P.O.Box 113
814 99 Bratislava

Štatutárny orgán: diecézny biskup za príslušné biskupstvo

Štruktúra: 8 diecéz, 1 307 farností, 44 ženských a 28 mužských reholí

- **Konferencia biskupov Slovenska**, v mene ktorej koná predseda.
- **Konferencia vyšších rehoľných predstavených na Slovensku**, v mene ktorej koná predseda a zástupca predsedu.
- **Rímskokatolícka cirkev, Bratislavská arcidiecéza**, za ktorú je oprávnený konať diecézny biskup a osoby ním poverené.
- **Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica**, za ktoré je oprávnený konať diecézny biskup a osoby ním poverené.
- **Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra**, za ktoré je oprávnený konať diecézny biskup a osoby ním poverené.
- **Rímskokatolícka cirkev Trnavská arcidiecéza**, za ktorú je oprávnený konať diecézny biskup a osoby ním poverené.
- **Rímskokatolícka cirkev, Žilinská diecéza**, za ktorú je oprávnený konať diecézny biskup a osoby ním poverené.
- **Košická arcidiecéza**, za ktorú je oprávnený konať diecézny biskup a osoby ním poverené.
- **Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Rožňava**, za ktoré je oprávnený konať diecézny biskup a osoby ním poverené.
- **Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Spišské Podhradie**, za ktoré je oprávnený konať diecézny biskup a osoby ním poverené.
- **Ordinariát ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky**, za ktorý je oprávnený konať vojenský ordinár a osoby ním poverené.
- **Sídelné kapituly jednotlivých diecéz** sú zastúpené jedným z kanonikov.
- **Rehole a kongregácie** zastúpené príslušným rehoľným predstaveným.
- **Farnosti**, za ktoré je oprávnený konať farár alebo farský administrátor.

- **Ďalšie právnické osoby**, ktoré sú zriadené v súlade s kánonickým právom a ktoré majú právnu subjektivitu odvodenú od cirkvi (napr. kňazský seminár, charita, pastoračné centrum, cirkevný dom, rehoľný dom, sekulárny inštitút, diecézny fond, katechetický úrad, kňazský domov, katolícky kruh, koinonia, penzión, centrum mládeže, duchovná správa, misijná spoločnosť, spoločenstvo).

Počet duchovných: 2 433

Počet veriacich: 3 038 511 (55,760 % obyvateľov SR)

Internetová stránka: <http://www.rcc.sk/>

Analýza stavu fyzickej debarierizácie v budovách RKC je zložitejšia, keďže nie všetky spravodajské jednotky dotazník vyplnili. Namiesto deviatich spravodajských jednotiek je tak v analýze zahrnutých len osem: Bratislavská arcidiecéza, Košická arcidiecéza, Trnavská arcidiecéza, Banskobystrické biskupstvo, Rožňavské biskupstvo, Biskupstvo Spišské Podhradie, Žilinská diecéza a Konferencia vyšších rehoľných predstavených na Slovensku. Nitrianska diecéza na dotazník neodpovedala vôbec. V analýze sú zahrnuté iba také údaje, ktoré boli vyplnené aspoň v dvoch dotazníkoch. Podľa toho sú aj rozdelené jednotlivé tabuľky, keďže k niektorým okruhom otázok sa vyjadril rozdielny počet spravodajských jednotiek. Uvádzaný celkový počet budov sa preto v niektorých prípadoch líši. Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné zjednotené údaje týkajúce sa RKC vnímať ako orientačné a informatívne.

• Administratívne budovy

Otázky týkajúce sa administratívnych budov vyplnilo 5 spravodajských jednotiek z 8. Dokopy uviedli, že majú 648 administratívnych budov, z toho 92 je národnou kultúrnou pamiatkou. 10 % z týchto budov má parkovacie miesto. Okolo 22 % budov má bezbariérové hygienické zariadenia a 28 % budov má bezbariérový vstup.

Budovy	Administratívne	%
Celkový počet	648	100
Národná kultúrna pamiatka	92	14,2
Parkovacie miesto	71	10,96
Bezbariérový prístup	181	27,93
Bezbariérové WC	138	21,3

Na otázku týkajúcu sa asistenčných zvierat v administratívnych budovách odpovedalo 6 spravodajských jednotiek z 8. Vstup asistenčným zvieratám je povolený v 33 % budov.

Budovy	Administratívne	%
Celkový počet	838	100
Asistenčné zvieratá	277	33

• Bohoslužobné budovy

Na otázku o počte bohoslužobných budov vo vlastníctve alebo v správe cirkvi, ktoré sú zároveň aj národnou kultúrnou pamiatkou a na otázku týkajúcu sa asistenčných zvierat odpovedalo 6 spravodajských jednotiek. Národnou kultúrnou pamiatkou je 529 budov, čo predstavuje približne 29 %. Vstup asistenčným zvieratám je povolený do 616 budov, čo predstavuje 33 %.

Budovy	Bohoslužobné	%
Celkový počet	1840	100
Národná kultúrna pamiatka	529	28,75
Asistenčné zvieratá	616	33,48

Na otázku týkajúcu sa parkovacieho miesta a hygienického zariadenia odpovedali 4 spravodajské jednotky. 10 % z bohoslužobných budov má parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným znevýhodnením a 16 % z týchto budov má bezbariérové hygienické zariadenia.

Budovy	Bohoslužobné	%
Celkový počet	918	100
Parkovacie miesto	95	10,35
Bezbariérové WC	151	16,45

Na otázku týkajúcu sa bezbariérového prístupu odpovedalo 7 spravodajských jednotiek. Bezbariérový prístup má takmer polovica bohoslužobných budov RKC.

Budovy	Bohoslužobné	%
Celkový počet	2574	100
Bezbariérový prístup	1197	46,5

Na otázku či je v bohoslužobných budovách cirkvi vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným postihnutím odpovedali 3 spravodajské jednotky. Takýto priestor sa v bohoslužobných budovách RKC nenachádza. Banskobystrické biskupstvo v poznámke uviedlo, že v niektorých budovách sa nachádzajú miesta vyhradené pre zdravotne postihnutých, napríklad pre vozíčkarov.

• Iné budovy

Na otázku týkajúcu sa bezbariérového vstupu odpovedalo 7 spravodajských jednotiek. Spolu ide o 685 budov, pričom 277 z nich má bezbariérový prístup, čo predstavuje 40 %.

Budovy	Iné	%
Celkový počet	685	100
Bezbariérový prístup	277	40,44

Na otázku o národných kultúrnych pamiatkach a asistenčných zvieratách odpovedalo 5 spravodajských jednotiek. Asistenčným zvieratám je povolený vstup v 42 % budov.

Budovy	Iné	%
Celkový počet	442	100
Národná kultúrna pamiatka	26	5,88
Asistenčné zvieratá	187	42,31

Na otázku týkajúcu sa parkovacieho miesta a hygienického zariadenia s bezbariérovým prístupom odpovedalo 5 spravodajských jednotiek. Parkovacie miesto má len 10 % budov a bezbariérové hygienické zariadenie má 27 % budov z kategórie „iné“.

Budovy	Iné	%
Celkový počet	355	100
Parkovacie miesto	36	10,14
Bezbariérové WC	97	27,32

Stav informačnej debarierizácie

Podľa odpovede 4 spravodajských jednotiek RKC nemá vnútorný predpis, ktorý by upravoval problematiku prístupu k osobám so zdravotným postihnutím. Cirkev organizovala 309 bohoslužieb v slovenskom posunkovom jazyku.¹² Na otázky týkajúce sa publikácií v Braillovom písme odpovedalo 5 spravodajských jednotiek. V súčasnosti majú v Braillovom písme prístupných 16 propagačných materiálov. Podľa odpovede 5 spravodajských jednotiek má RKC 201 publikácií dostupných v zvukovej podobe prístupnej pre zrakovo postihnutých. Banskobystrické biskupstvo pritom uviedlo, že síce tieto údaje nezisťuje, no v náboženských predajniach sú dostupné viaceré prerozprávané texty na CD s náboženským obsahom. Na základe odpovedí 7 spravodajských jednotiek prevádzkuje RKC 78 zariadení pre osoby so zdravotným postihnutím. Na otázku o vzdelávacích programoch pre zdravotne postihnutých odpovedalo 6 spravodajských jednotiek, podľa ktorých je v súčasnosti 16 takýchto kurzov. Banskobystrické biskupstvo a Konferencia vyšších rehoľných predstavených na Slovensku organizujú pre svojich duchovných kurz slovenského posunkového jazyka. Kurz Braillovoho písma RKC neorganizuje. Slovenský posunkový jazyk ovláda 11 duchovných RKC a Braillovo písmo 5 duchovných. Podľa odpovede 7 spravodajských jednotiek v RKC pôsobí 92 duchovných a 4 študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	309
Publikácie v Braillovom písme	16
Publikácie v zvukovej podobe	201
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	16
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	78
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	5
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	11
Duchovní so zdravotným postihnutím	92
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	4

¹² Údaj z Ročného štatistického výkazu KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti za rok 2020.

2.16 Starokatolícka cirkev na Slovensku

Ústredie:	Starokatolícka cirkev na Slovensku Chrenovská 15 949 01 Nitra
Štatutárny orgán:	biskup (od 8. 5. 2021 Mgr. Vlastimil Šulgan)
Štruktúra:	8 farností
Počet duchovných:	11
Počet veriacich:	1 778 (0,033 % obyvateľov SR)
Internetová stránka:	http://www.slovenski-katolici.sk/

SKC vlastní 1 administratívnu budovu, ktorá nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Táto budova nemá parkovacie miesto vyhradené pre osoby so zdravotným znevýhodnením, má však bezbariérový vstup a hygienické zariadenia s bezbariérovým prístupom. Rovnako je to aj v prípade 1 bohoslužobnej budovy. V oboch budovách SKC je povolený vstup asistenčným zvieratám. V bohoslužobnej budove nie je vyhradený konkrétny priestor pre osoby so zdravotným znevýhodnením.

Budovy	Administratívne	%	Bohoslužobné	%
Celkový počet	1	100	1	100
Národná kultúrna pamiatka	0	0	0	0
Parkovacie miesto	0	0	0	0
Bezbariérový prístup	1	100	1	100
Bezbariérové WC	1	100	1	100
Asistenčné zviera	1	100	1	100

SKC nemá predpis upravujúci vzťah duchovných a zdravotne postihnutých. Nevydáva publikácie v Braillovom písme či v zvukovej podobe. Neorganizuje bohoslužby v slovenskom posunkovom jazyku. Cirkev nemá zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím a neorganizuje vzdelávacie programy zamerané špeciálne pre zdravotne postihnutých. SKC pre duchovných neorganizuje kurzy slovenského posunkového jazyka a Braillovho písma. Žiadny z duchovných tento spôsob komunikácie neovláda. Cirkev v súčasnosti nemá žiadnych duchovných ani študentov, ktorí by boli zdravotne postihnutí.

Informačná debarierizácia	Počet
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0
Publikácie v Braillovom písme	0
Publikácie v zvukovej podobe	0
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	0
Duchovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	0
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0

Cirkev uviedla že ku každému veriacemu pristupujú individuálne: *„ak má nejaké špecifické požiadavky na vstup do budovy, bohoslužobnej miestnosti, vieme mu vyhovieť.“*

3 Súhrnné výsledky za všetky CaNS

3.1 Vybrané ukazovatele fyzickej debarierizácie

Počet administratívnych budov		2 153
Z toho	Národná kultúrna pamiatka	13 %
	Bezbariérový prístup	26 %
	Parkovacie miesto pre OZP	11 %
	Bezbariérové WC	20 %
	Povolený vstup pre asistenčné zvierá	37 %
Počet bohoslužobných budov		6 257
Z toho	Národná kultúrna pamiatka	30 %
	Bezbariérový prístup	42 %
	Parkovacie miesto pre OZP	9 %
	Bezbariérové WC	15 %
	Povolený vstup pre asistenčné zvierá	33 %
Počet iných budov		2 442
Z toho	Národná kultúrna pamiatka	6 %
	Bezbariérový prístup	32 %
	Parkovacie miesto pre OZP	10 %
	Bezbariérové WC	20 %
	Povolený vstup pre asistenčné zvierá	32 %

Vybrané ukazovatele fyzickej debarierizácie	RKC	GKC	ECAV	ReFKC	PC	NSJS	ECM	CASD	BJB	CB	AC	SKC	KZ	CČSH	BS	CJKSND
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Administratívne budovy																
Národná kultúrna pamiatka	14,2	2,0	26,5	4,9	0	0	0	5,6	0	-	0	0	0	50	0	0
Bezbariérový prístup	27,9	15,5	30,4	10,2	1,2	100	0	100	43,8	-	92	100	0	50	0	100
Parkovacie miesto	11,0	7,6	12,7	4,6	4,9	100	0	11,1	18,8	-	80	0	0	0	0	100
Bezbariérové WC	21,3	10,4	22,7	8,2	7,3	100	0	100	37,5	-	92	100	0	50	0	100
Asistenčné zvierá	33,1	2,4	64,6	59,2	22,0	100	0	100	62,5	-	100	100	0	0	100	100
Bohoslužobné budovy																
Národná kultúrna pamiatka	28,8	34,4	29,3	67,1	2,0	0	25	2,8	0	0	0	0	8,3	50	0	0
Bezbariérový prístup	46,5	30,3	38,8	6,7	65,4	71,8	25	50	50	21,4	100	100	33,3	50	0	100
Parkovacie miesto	10,3	5,3	9,8	1,7	2,4	9,9	0	5,6	14,3	7,1	80	0	0	0	0	100
Bezbariérové WC	16,4	5,9	17,9	3,4	1,6	71,8	0	50	25	21,4	92	100	33,3	50	0	67
Asistenčné zvierá	33,5	0	52,8	50,3	0	100	100	100	42,9	100	92	100	0	0	100	100
Iné budovy																
Národná kultúrna pamiatka	5,9	0	15,5	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	100	0	0
Bezbariérový prístup	40,4	48,5	28,9	-	50	0	0	0	29,4	-	0	0	0	100	0	0
Parkovacie miesto	10,1	18,2	14,4	-	16,7	0	0	25	11,8	-	0	0	0	0	0	0
Bezbariérové WC	21,9	30,3	25,8	-	16,7	0	0	0	23,5	-	0	0	0	100	0	0
Asistenčné zvierá	42,3	0	46,4	-	16,7	0	0	100	58,8	-	0	0	0	0	0	0

3.2 Ukazovatele informačnej debarierizácie

	RKC	TT	KE	RV	SP	BB	BA	ZA	NT	KVRPS	GKC	PO	KE	BA	ECAV
Bohoslužby v posunkovom jazyku	305	52	30	4	0	99	52	0	8	60	0	0	0	0	0
Publikácie v Braillovom písme	16	0	-	-	16	0	-	0	-	0	0	-	0	0	1
Publikácie v zvukovej podobe	201	0	-	-	97	nezistené	0	0	-	104	0	0	0	0	10
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	16	2	-	-	5	nezistené	1	0	-	8	0	0	0	0	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	78	2	5	-	13	42	1	2	-	13	1	1	0	0	2
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	5	0	-	-	0	nezistené	0	0	-	5	0	0	0	0	1
Dochovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	11	1	2	-	2	1	1	0	-	4	5	5	0	0	1
Duchovní so zdravotným postihnutím	92	9	10	-	10	14	0	11	-	38	2	1	1	0	11
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	4	0	3	-	0	1	0	0	-	0	5	5	0	0	7
	RefKC	PC	PO	MI	NSJS	ECM	CASD	BJB	CB	AC	SKC	KZ	CČSH	BS	CJKSND
Bohoslužby v posunkovom jazyku	0	0	0	0	520	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Publikácie v Braillovom písme	-	0	-	0	14	-	0	0	0	10	-	0	0	-	-
Publikácie v zvukovej podobe	-	0	0	0	44	0	25	2	0	100	0	0	2	0	12
Vzdelávacie programy pre zdravotne postihnutých	0	3	2	1	0	-	0	0	-	2	0	0	0	0	0
Zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím	2	2	2	0	0	0	0	2	3	10	0	0	0	0	0
Duchovní, ktorí ovládajú Braillovo písmo	1	0	0	0	3	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Dochovní, ktorí ovládajú posunkový jazyk	0	0	0	0	177	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Duchovní so zdravotným postihnutím	1	2	0	2	neevidujú	1	1	4	2	0	0	0	1	0	0
Študenti vzdelávacej inštitúcie so zdravotným postihnutím	0	3	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0

4 Záver

Zabezpečenie prístupnosti k duchovným službám v rámci činnosti cirkví a náboženských spoločností je jedným z dôležitých predpokladov zabezpečenia zásady rovnakého prístupu a nediskriminácie osôb so zdravotným postihnutím. Ide o problematiku, ktorá sa dotýka veľmi dôležitej oblasti života v spoločnosti, od zabezpečenia prístupnej komunikácie s cirkevnými a náboženskými úradmi, dostupných a prístupných informácií, prístupných služieb vrátane služieb týkajúcich sa duchovného života, až po zabezpečenie mobility a bezbariérovosti národných kultúrnych pamiatok a historických sakrálnych budov.

Prieskum o stave fyzickej a informačnej debarierizácie v cirkvách a náboženských spoločnostiach nadväzuje na Prieskum o stave fyzickej a informačnej debarierizácie v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva z roku 2017, ktorý bol pilotným projektom realizovaným MK SR, s potenciálom rozšírenia na iných zriaďovateľov vo verejnom sektore. Keďže zvyšovanie povedomia a kompetencií pracovníkov CaNS je nevyhnutným predpokladom budovania inkluzívnych inštitúcií na všetkých úrovniach, jeho ďalšou súčasťou by mala byť príprava metodík v spolupráci s odbornou verejnosťou a zástupcami CaNS a následné vzdelávacie semináre pre zamestnancov CaNS.

Výsledky realizovaného prieskumu ukazujú, že aktuálny stav debarierizácie v CaNS má priestor na výrazné zlepšenie.

Oprávneným argumentom nedostatočnej fyzickej debarierizácie v prípade národných kultúrnych pamiatok, historických sakrálnych budov a objektov, ktoré sa nachádzajú v centrách miest a v pamiatkových zónach, sú stavebno-technické dôvody, nedostatok finančných prostriedkov a podpory zo strany štátu, slabá informovanosť o možnostiach zapojenia sa do existujúcich grantových schém a podporných programov a dôvody súvisiace s pamiatkovou ochranou. Napriek tomu musíme poznamenať, že v posledných rokoch sa oblasť dostupnosti CaNS významne rozvíja. A to aj napriek faktu, že tieto princípy nie sú zahrnuté v ich vlastných vnútorných predpisoch a strategických dokumentoch ďalšieho rozvoja. Samotné CaNS pred spustením dotazníka nereflektovali potrebu zmapovania stavu debarierizácie a riešenia tejto problematiky u svojich veriacich. Preto bude potrebné realizovať ďalšie aktivity s cieľom informovania o danej problematike, ktoré by postupne viedli k zlepšovaniu prístupnosti aktívne prijímať opatrenia, ktoré budú vyplývať nielen z rozvoja digitalizácie a technologického pokroku, ale tiež budú reflektovať opodstatnené návrhy a požiadavky osôb so zdravotným postihnutím.

Jedným zo základných pilierov prístupnosti cirkví a náboženských spoločností nielen pre svojich veriacich je stále zabezpečenie prístupných informácií a výber vhodného spôsobu komunikácie

s osobami so zdravotným postihnutím. Preto bude nevyhnutné hľadať také riešenia, ktoré by v čo najväčšej miere umožnili a uľahčili prístup k CaNS pre osoby so zdravotným postihnutím. Rovnako bude nevyhnutné pokračovať vo zvyšovaní vedomostí a povedomia o aspektoch a špecifikáciách komunikácie s osobami s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia a šírenia osvetu o zabezpečovaní rovnakého prístupu.

Viaceré CaNS ako dôvod chýbajúcej fyzickej a informačnej debarierizácie (resp. niektorého konkrétneho typu) uviedli, že jednotlivé prípady sa v rámci CaNS riešia individuálne a konkrétne zodpovedajúce príslušnej požiadavke v danej CaNS a vo väčšine prípadov aj s riadením poverenej osoby. K osobám so zdravotným postihnutím sa snažia pristupovať individuálne, inkluzívne a citlivo.

Realizovaný prieskum ukázal, že v oblasti prístupu k CaNS pre osoby so zrakovým postihnutím je najväčším nedostatkom absencia náboženských publikácií v Braillovom písme.

V oblasti prístupu pre osoby so sluchovým postihnutím sa ako najvýraznejší nedostatok javí absencia duchovných ovládajúcich slovenský posunkový jazyk. CaNS taktiež nedostatočne reflektujú náboženské potreby ľudí s mentálnym postihnutím.

Ako najzávažnejší nedostatok sa pre všetky oblasti ukázala neexistencia vnútorného predpisu alebo noriem, ktoré by upravovali problematiku prístupu k osobám so zdravotným postihnutím. Rovnako znepokojujúca je aj nízka miera vzdelávania, ktoré poskytujú alebo umožňujú CaNS svojim duchovným alebo zamestnancom v tejto oblasti. Chýbajúce údaje či nízky záujem zo strany vedenia CaNS možno považovať za hlavnú príčinu nedostatočnej debarierizácie CaNS.

Zvyšovanie povedomia o tejto problematike a nastavenie efektívneho vzdelávania v rámci jednotlivých CaNS je kľúčovým predpokladom k priekročeniu k pozitívnym zmenám v tejto oblasti. Veľmi častým argumentom CaNS, prečo nevyužívajú konkrétnu formu sprístupnenia pre OZP, je konštatovanie, že „nebola požiadavka“ alebo že situácie riešia individuálne. Ďalším príkladom z praxe o určitej pasivite prameniacej z nedostatočnej informovanosti o možnostiach debarierizácie je vyjadrenie v zmysle, že v minulosti ani dnes nebola zo strany cirkevnej autority formulovaná požiadavka pre vypracovanie štatistík k debarierizácii a sprístupňovaniu bohoslužobných budov osobám so zdravotným postihnutím, preto danými údajmi nedisponujú a sú pre nich irelevantné.

Napriek uvedeným zisteniam možno v rámci celkového vyhodnotenia stavu činnosti cirkví a náboženských spoločností sledovať aj viaceré pozitívne príklady projektov, ktoré vzorovo naplňajú víziu inkluzívnej inštitúcie.

CaNS zameriavajú svoju sociálnu a charitatívnu činnosť aj na oblasť ľudí so zdravotným postihnutím. CaNS zabezpečujú osobám so zdravotným postihnutím duchovnú a psychologickú pomoc a vytvárajú im v spoločenstve priestor na realizáciu, podľa ich schopností, ktorými ich naopak obohacujú. Realizujú náboženské aktivity v rôznych typoch zdravotných a sociálnych

zariadení (pre všetky typy zdravotného postihnutia – pre nepočujúcich, nevidiacich, ľudí so psychickými ochoreniami atď.), realizujú napr. bohoslužby pre nepočujúcich v slovenskom posunkovom jazyku. Cirkvi a náboženské spoločnosti posilňujú dostupnosť náboženských aktivít aj pre starších ľudí so zdravotným postihnutím. V roku 2020 bolo 2021 bohoslužobných objektov so zabezpečeným bezbariérovým vstupom a 679 bohoslužieb v slovenskom posunkovom jazyku pre nepočujúcich.

Na svoje aktivity majú CaNS zriadené špecifické inštitúcie – charitné domy a diakonické strediská, ktoré neboli súčasťou dotazníkového prieskumu. Významnú úlohu pri dostupnosti náboženských aktivít pre osoby so zdravotným postihnutím plní tiež Slovenská katolícka charita, Diakonia Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, Ústredie diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi, Betánia Cirkvi bratskej, ADRA cirkvi Adventistov siedmeho dňa a Diakonia Apoštolskej cirkvi. Tieto charitatívne a diakonické inštitúcie poskytujú služby predovšetkým na základe zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Ide o cirkevné organizácie, založené registrovanými cirkvami na Slovensku ako účelové zariadenie cirkvi, t.j. náboženský život je neoddeliteľnou súčasťou ich práce.

CaNS zakladajú a spravujú špeciálne vzdelávacie zariadenia. Napríklad na Slovensku existuje len jediná špeciálna škola, ktorá poskytuje vzdelávanie žiakom s kombinovaným postihnutím zraku a sluchu. Ide o školu v Červenci pri Prešove. Evanjelickej spojenej škole internátnej zriadila Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku a v roku 1992 ju Ministerstvo školstva Slovenskej republiky zaradilo do siete špeciálnych škôl. Súčasťou školy sú špeciálna materská škola (6 detí s kombinovaným postihnutím), špeciálna základná škola (15 žiakov, z toho 3 s totálnou hluchoslepotou, ostatné s duálnym postihnutím, tzn. zvyšky zraku alebo sluchu) a praktická škola, kde boli v roku 2020 štyria mladí ľudia nad 18 rokov. Ide o jedinou školu svojho druhu a zamerania v Slovenskej republike poskytujúcu výchovu a vzdelávanie deťom s najzávažnejším zdravotným znevýhodnením, ktoré sa v minulosti považovali za nevzdelávateľné. Zámerom je pripraviť žiakov v rámci ich možností na ďalší život, poskytnúť im možnosť nadobudnutia zručností v tej oblasti, ktorá im to umožňuje.

Na základe zistení z prieskumu a osobných rozhovorov možno konštatovať, že takmer všetky CaNS sa postupne snažia zlepšovať prístupnosť pre OZP a takmer všetky plánujú v budúcnosti realizovať potrebné úpravy a zmeny v oblasti fyzickej aj informačnej debarierizácie. Nie všetky aktivity (zvlášť v oblasti informačnej debarierizácie) vyžadujú veľké investície. Reálnou výzvou však zostáva prijatie takých opatrení, ktoré budú spojené so zabezpečením dostatočných finančných prostriedkov pre CaNS. V záujme komplexného riešenia tejto problematiky by bolo optimálne

získať na tento účel aj finančné prostriedky mimo štátneho rozpočtu SR, napr. z európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Prieskum zdôrazňuje, že jeden z dôležitých a základných náboženských princípov, a to nezištná pomoc slabým, chorým, utlačovaným, znevýhodneným, nie je len silnou inšpiráciou pre CaNS, ale je aj jedným zo základných pilierov Európy.

Zoznam použitých skratiek

AC – Apoštolská cirkev na Slovensku
BJB – Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike
BS – Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike
CaNS – cirkvi a náboženské spoločnosti
CASD – Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie
CJKSND – Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v Slovenskej republike
CB – Cirkev bratská v Slovenskej republike
CČSH – Cirkev československá husitská na Slovensku
ECAV – Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku
ECM – Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť
GKC – Gréckokatolícka cirkev na Slovensku
KVRPS – Konferencia vyšších rehoľných predstavených na Slovensku
KZ – Kresťanské zbory na Slovensku
MK SR – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
NSJS – Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike
OZP – osoby so zdravotným postihnutím
PC – Pravoslávna cirkev na Slovensku
RefKC – Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku
RKC – Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike
SKC – Starokatolícka cirkev na Slovensku

Spracovali:

Katarína Bartal, Radovan Čikeš, Lucia Grešková, Karol Porubčin, Táňa Vasilková

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, cirkevný odbor, Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava 1
telefón: +421-2-20482 542 | e-mail: co@culture.gov.sk | Webové sídlo: www.culture.gov.sk